

Kristin Jacobsson (C)
Andrea Hedin m.fl (M)
Jan Jönsson (L)

Skrivelse om socialtjänsten i Skärholmen och Järva

Enligt uppgifter som framkommit i Sveriges Radios Ekot den 19 april 2025 planerade socialtjänsten i Skärholmen att avsluta placeringar på SiS- och HVB-hem för fem ungdomar med kopplingar till kriminella nätverk. Orsaken uppges vara att enhetsbudgeten inte räckte till. Informationen har framkommit genom ett PM från lokalpolisen i Skärholmen, där det uttrycks stor oro över utvecklingen.

Att placeringar avslutas eller aldrig genomförs på grund av ekonomiska skäl är oförenligt med socialtjänstlagen, som tydligt slår fast att insatser ska utgå från individens behov – inte verksamhetens ekonomi. Centerpartiet och Moderaterna ser mycket allvarligt på uppgifterna. Att ekonomiska begränsningar får styra beslut som rör barn och unga i riskzon för allvarlig kriminalitet är inte bara oacceptabelt – det signalerar ett djupt systemfel.

Utöver detta har situationen inom socialtjänsten i Skärholmen under en längre tid varit ansträngd. Under hösten 2024 lämnade ett 20-tal medarbetare sina tjänster, med hänvisning till bristande förutsättningar att utföra sitt uppdrag. Enligt lokalpolisen har detta lett till fördröjda insatser även i akuta ungdomsärenden, där det finns risk för grova våldsbrott.

Tyvärr är detta inte en isolerad företeelse. Liknande allvarliga signaler kommer nu även från Järva. Flera socialsekreterare vittnar om en mycket pressad arbetsmiljö och orimlig arbetsbelastning. Det talas om en tystnadskultur inom verksamheten, där oro och kritik från medarbetare inte välkomnas eller tas på allvar av ledningen. Detta försvårar arbetet ytterligare, eftersom problem inte kan lösas om de inte erkänns.

Samtidigt råder motstridiga uppfattningar mellan socialsekreterare, ansvariga chefer och lokalpolisen om hur läget egentligen ser ut. Detta gör det svårare att förstå omfattningen av problemen – och ännu svårare att hitta lösningar. Det är avgörande att vi som politiker får en sanningsenlig och samstämmig bild av situationen, och att det finns en öppenhet för att syna verksamhetens utmaningar på riktigt.

Situationen i Järva har nu nått en punkt där en JO-anmälan har skickats in. Larm om ohållbar arbetsbelastning och tystnadskultur i socialtjänsten har alltså inte bara blivit en arbetsmiljöfråga, utan också en rättssäkerhetsfråga. Risken finns att akuta ärenden fördröjs även i Järva – precis som i Skärholmen – vilket i värsta fall kan få katastrofala följder för ungdomar i riskzon med skjutningar och grovt våld.

Mot denna bakgrund anser Centerpartiet och Moderaterna att situationen inom socialtjänsten i både Skärholmen och Järva kräver skyndsamma, konkreta och långsiktiga åtgärder från stadens sida. Det handlar om att säkerställa tillräckliga resurser, trygga arbetsvillkor, och att

beslut om insatser styrs av barnets bästa – inte av budgetramar. Lika viktigt är det att bryta tystnadskulturen och skapa en kultur där medarbetare känner sig trygga att lyfta problem utan rädsla för repressalier.

Med anledning av ovanstående önskar jag svar på följande:

1. Vad för konkreta åtgärder kommer Socialförvaltningen tillsammans med Skärholmens stadsdelsförvaltning att vidta för att komma till rätta med problemen inom socialtjänsten?
2. Vilka åtgärder planeras eller övervägs för att motverka den pressade situationen inom socialtjänsten i Järvaområdet?
3. Hur säkerställs att barn och ungas behov är styrande i beslut om insatser – även i tider av ekonomisk press?
4. Hur arbetar staden för att motverka den tystnadskultur som flera socialsekreterare nu vittnar om, och hur säkerställs det att deras oro tas på allvar av chefer och ansvariga politiker?
5. Bedömer förvaltningen att det finns en liknande risk i Järva som i Skärholmen – att akuta ärenden fördröjs med potentiellt mycket allvarliga konsekvenser?